

Sociaal en Cultureel Planbureau

Jonge mantelzorgers in beweging

Alice de Boer
Simone de Roos

NIZW 2000

Er komen steeds meer ervaringen naar buiten, [toch] is de situatie van jonge mantelzorgers nog nauwelijks in kaart gebracht en staat ook nog steeds niet op de agenda van beleidsmakers en hulpverleners. [...] Het ontbreken van onderzoeksgegevens kan mede verklaren waarom jonge mantelzorgers nog geen onderwerp zijn de Nederlandse politiek.

Bron: Lutzen
et al. 2000

Groeiend bewustzijn in Nederland

Beleid

Beroepskrachten

Gemeenten

Classificatie van landen

- Incorporated/sustainable
geen
- Advanced
UK
- Intermediate
Australië, Noorwegen, Zweden
- Preliminary
Oostenrijk, Duitsland, N-Zeeland
- Emerging
Belgie, Italië, Zwitserland, **Nederland**,
USA
- Awakening
Griekenland, Finland, Frankrijk

Bron: Leu en Becker, 2016

JOURNAL OF YOUTH STUDIES, 2016
<http://dx.doi.org/10.1080/13676261.2016.1260698>

 Routledge
Taylor & Francis Group

CONCEPTUAL PIECE

A cross-national and comparative classification of in-country awareness and policy responses to 'young carers'

Agnes Leu^a and Saul Becker^b

^aCareum Research, Department of Health Sciences, Kalaidos University of Applied Sciences, Zurich, Switzerland; ^bCollege of Social Sciences, University of Birmingham, Birmingham, UK

ABSTRACT

The reality for many families where there is chronic illness, mental health problems, disability, alcohol or substance misuse is that children under the age of 18 are involved in caring. Many of these children – known as 'young carers' – will be providing regular and significant care, either episodically or over many years, often 'hidden' to health, social care and other welfare professionals and services. These children have most often been invisible in social policy and professional practice. What are the reasons why some countries recognize young carers as a priority for social policy while others (most) do not? What are the key factors that influence a country's awareness and responses to these children? This article provides an original classification and analysis of country-level responses to young carers, drawing on published research, grey literature, policy documents and the authors' extensive engagement in policy and practice networks for young carers and their families in a wide range of countries. The analysis identifies two of the key factors that influence the extent and nature of these policy responses, focusing on the importance of a reliable in-country research base and the contribution of influential national NGOs and their networks.

ARTICLE HISTORY

Received 26 May 2016
Accepted 10 November 2016

KEYWORDS

Classification; cross-national comparison; young carers; in-country awareness; policy responses

Belangrijke vraagstukken

Definities en trends

Sociale ongelijkheid

Gevolgen

Professionals

Ondersteuning

Young Carers en Young Adult Carers: Saul Becker

Elementen

Leeftijd

Hulp geven

Frequentie

Sociale relatie

Gezondheidsproblemen

Who are young carers and young adult carers?

“Young carers are children and young persons under 18 who provide, or intend to provide, care, assistance or support to another family member. They carry out, often on a regular basis, significant or substantial caring tasks and assume a level of responsibility which would usually be associated with an adult.

The person receiving care is often a parent but can be a sibling, grandparent or other relative who is disabled, has some chronic illness, mental health problem or other condition connected with a need for care, support or supervision.” Saul Becker in *The Blackwell Encyclopedia of Social Work*

Young adult carers are as above, but aged 18-24. Commonly, however, YACs *in transition* include 16 & 17 year olds too.

Internationale cijfers 18 min

Zweden 7% 14-16 jaar	UK 8% 11-18 jaar	Zwitserland 8%
Nederland 6% 13-17 jaar	Oostenrijk 4%	Duitsland 5%
	USA 3%	Australië 3-4%

Internationale cijfers 18-24 jaar

UK   *5,3%*   *28% stijging 2001-2011*

Australië   *9,1%*

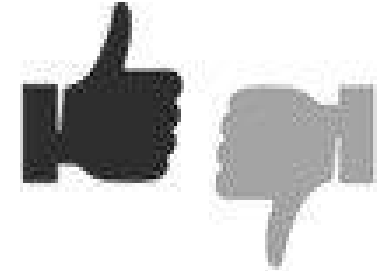
Nederland   *5,9%*   *studenten Hva-Uva*

Bron: Becker in Brussel Europees parlement, Van Tienen et al, te verschijnen

Sociale ongelijkheid

13 tot 23 jarigen met ziek gezinslid

Lage ses, vaker migrant en eenoudergezinnen

Bron: De Boer et al 2012

Scholieren met ziek gezinslid

Vrouw, onvolledig gezin, lagere gezinswelvaart

Bron: Van Tienen et al, te verschijnen

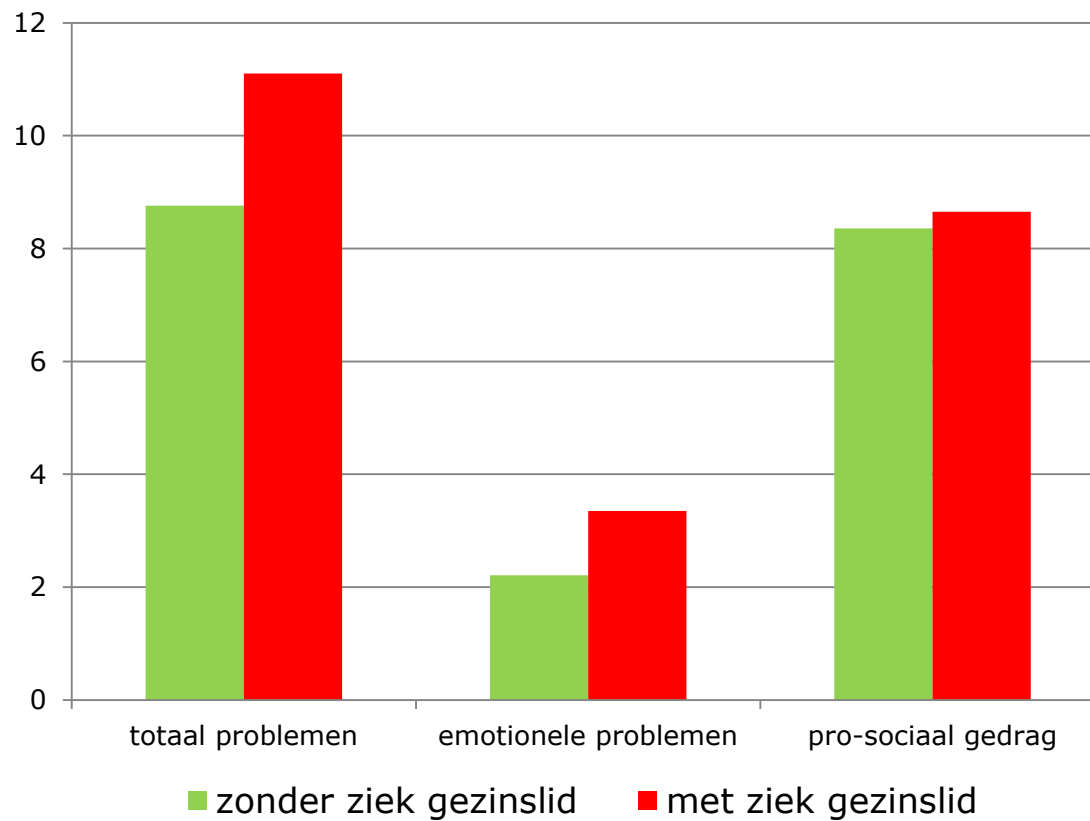
Studenten met mantelzorgtaak

Vrouw, niet-westers, thuiswonend, zorgstudie

Bron: Van Tienen et al, te verschijnen

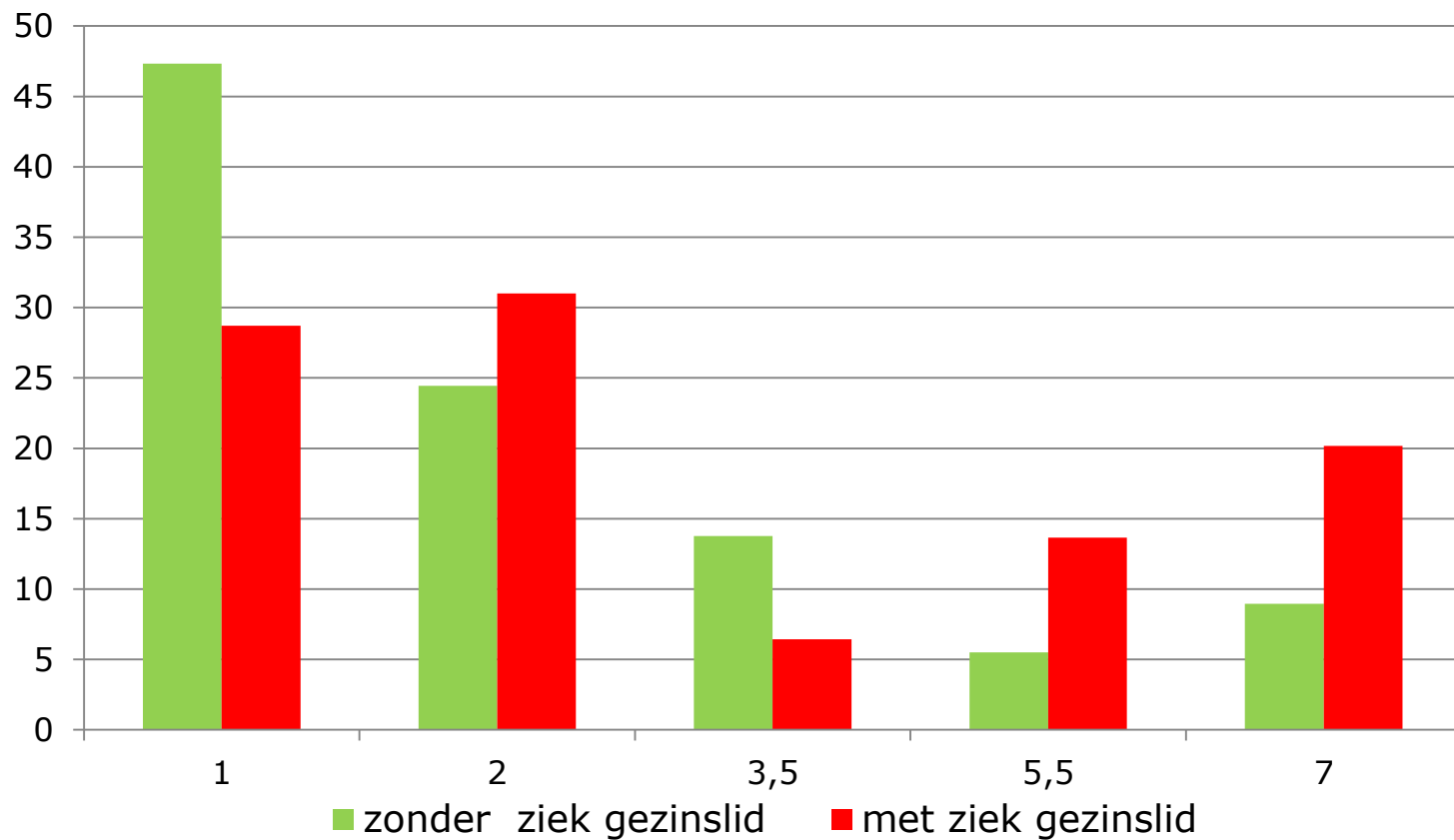
Gevolgen voor welbevinden bij scholieren

Bron: Roos, S. A., de, A.H. de Boer, S.M. Bot (2016)

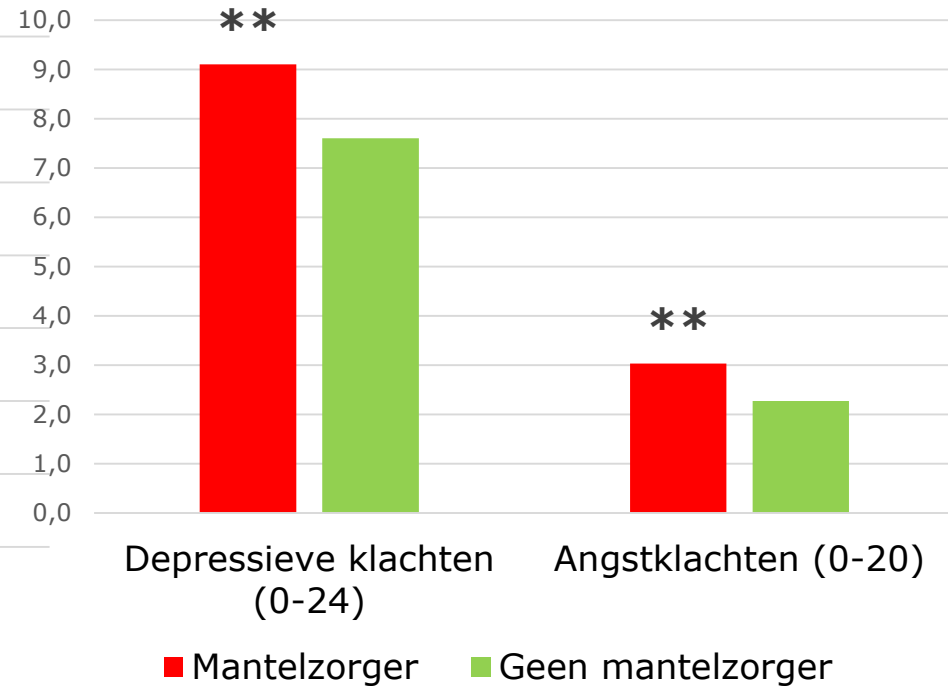
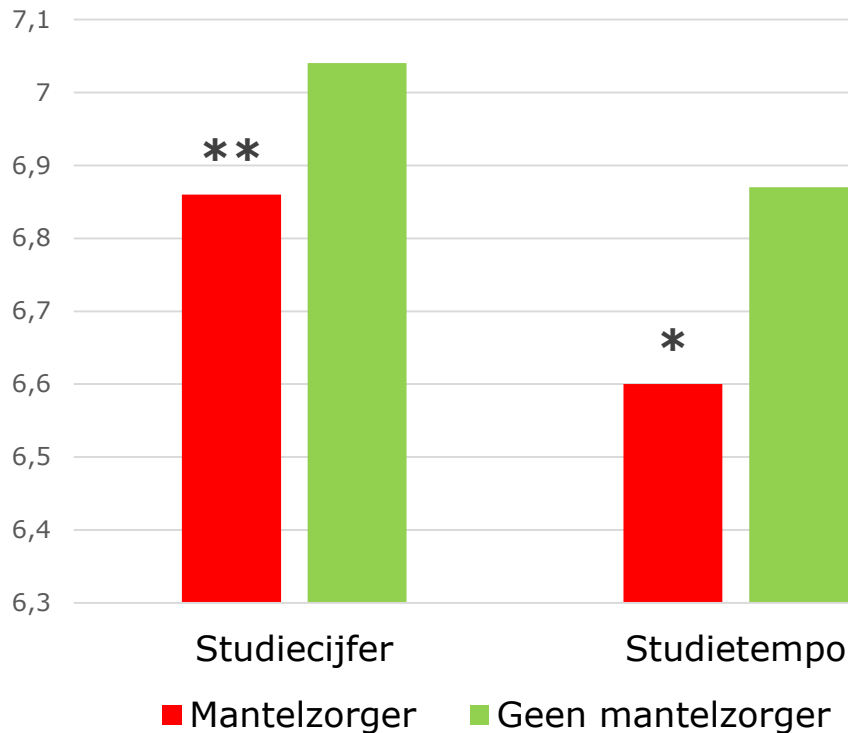
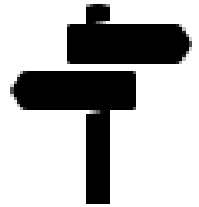
Aantal uren verzuim bij scholieren (in afgelopen 4 weken in aantal lessen)

Bron: Van Tienen et al. te verschijnen

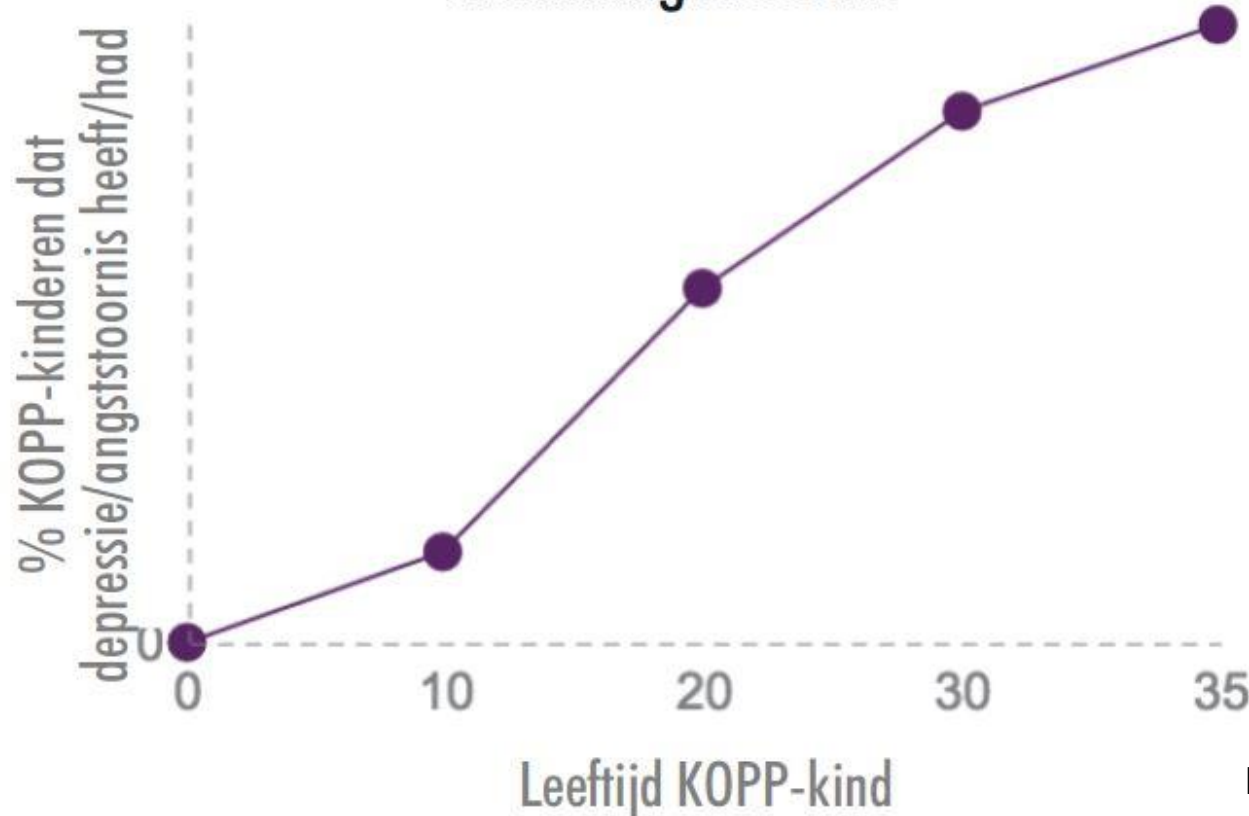
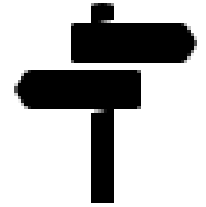
Studie en gezondheid Uva en Hva-studenten

Bron: van Tienen et al. te verschijnen

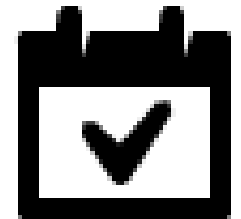
Prevalentie van een angst en/of stemmingsstoornis bij kinderen van patiënten met een angst en/of stemmingsstoornis

<https://www.koppkvo.nl/>

Professionals: zorgcoördinatoren

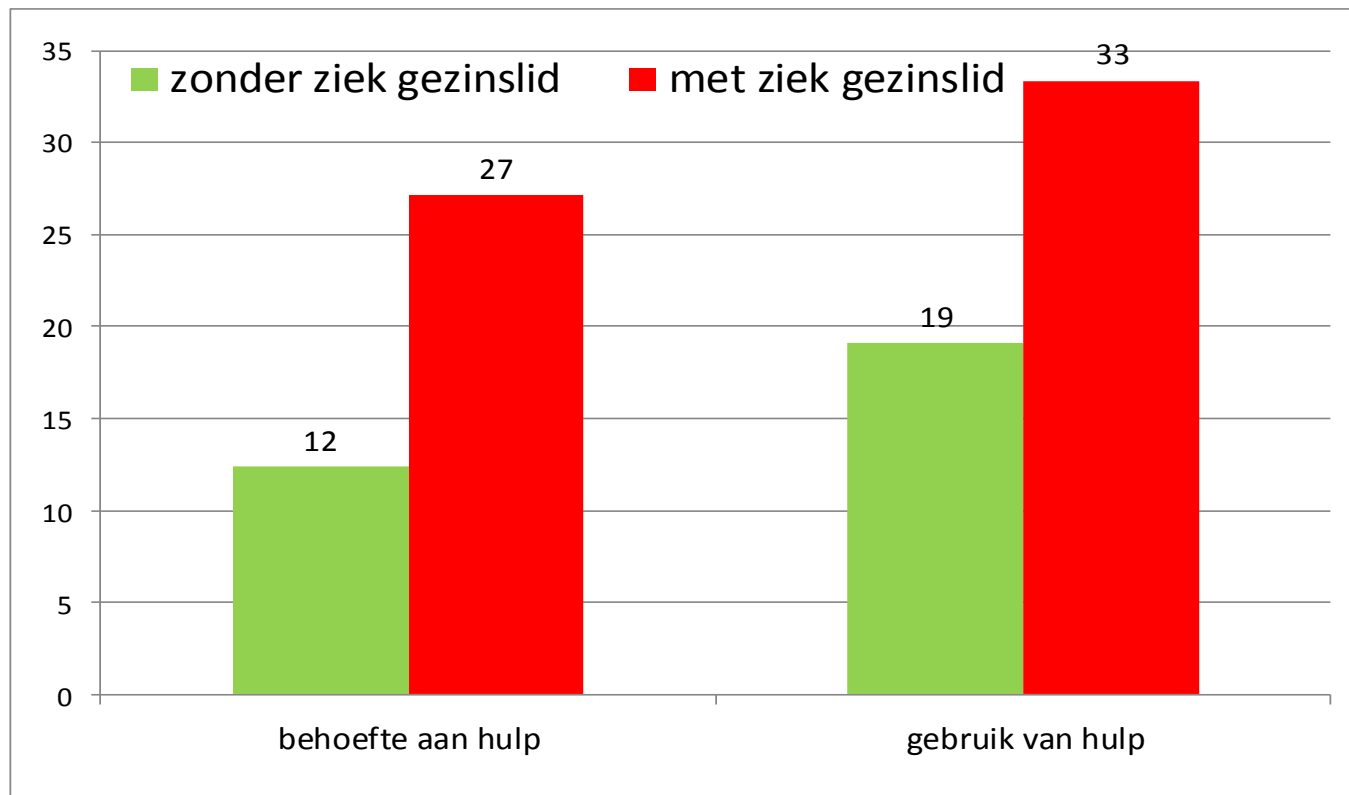
'We hebben een meisje dat in de brugklas opviel, doordat ze heel veel afwezig was. [...] Toen heeft de mentor op een gegeven moment naar huis gebeld, bleek dat moeder een progressieve spierziekte had en vader ook heel ongezond was, heel zwaarlijvig. [...] Dat meisje draaide eigenlijk het gezin.'

bron: De Roos et al. 2017

Gebruik professionele ondersteuning in percentages (scholieren)

Bron: De Roos, De Boer en Bot, 2016

Overzicht (lokale) initiatieven Nederland

Succesvoorbeelden
KOPP KVO
Trimbos

Mantelzorgvriendelijke
scholen
Evenmens

Jonge helden
NJR

Lotgenoten, cursus,
ind. ondersteuning
ervaringsmaatjes
SIZ Twente

Week van de jonge
mantelzorgers
Adam

Brussen
cursussen

Piep zei de muis
Trimbos

Kinderen van ouders
met een verslaving
Tactus

Kind van...
SIZ Twente

Nieuw onderzoek: Nederland in context

We zoeken enthousiaste professionals die in co-creatie met jongeren ondersteuning willen ontwerpen tijdens Blended Learning Networks georganiseerd door SCP en Vilans.

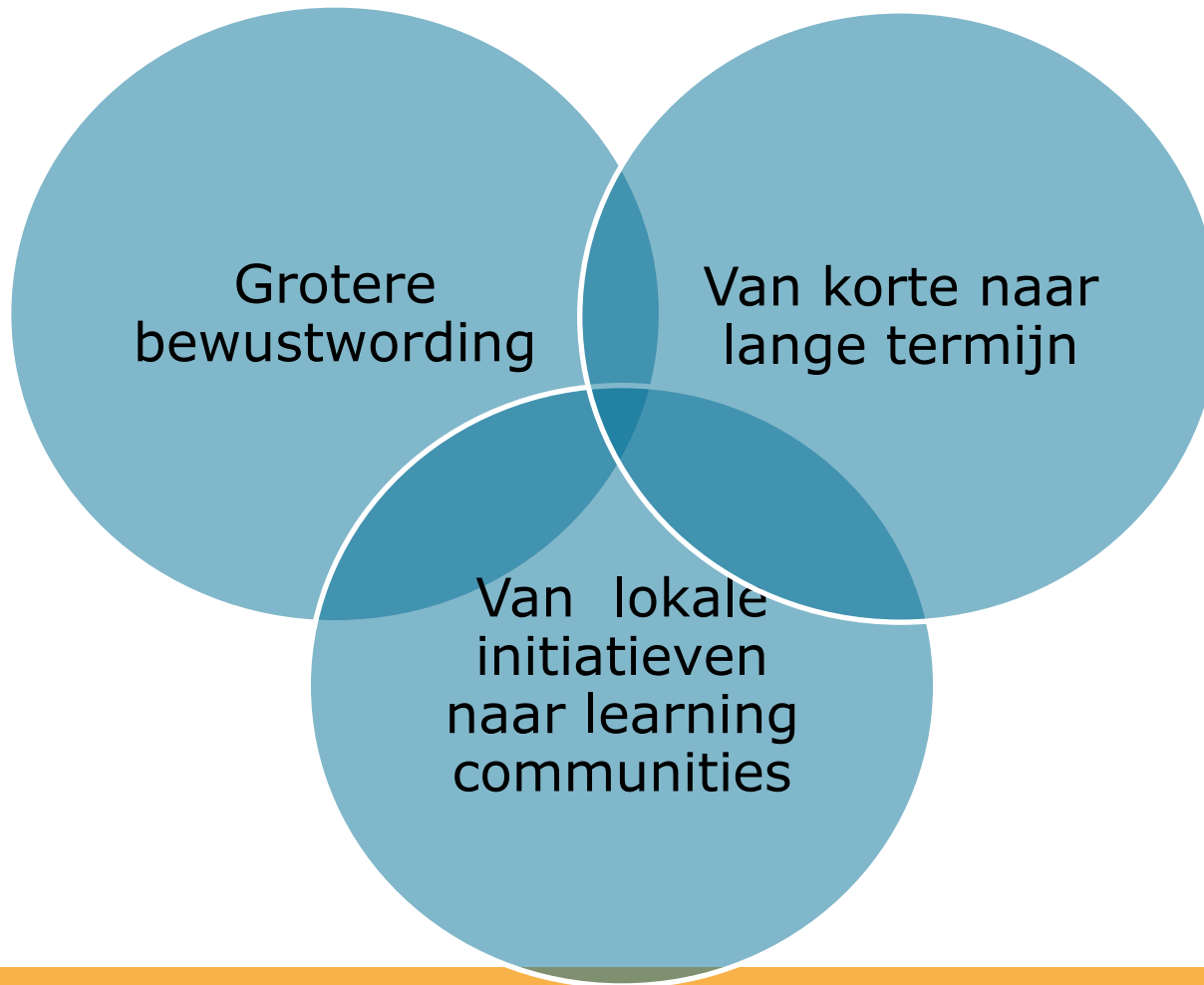
Ken je jonge mantelzorgers tussen de 15-17 jaar of werk je met organisaties die met hen werken?

Kent u succesvolle wervingsstrategien?

Dan komen we graag met jullie in contact.
r.hoefman@scp.nl

Wat is er nodig, een stap vooruit

DANK VOOR UW AANDACHT!

a.de.boer@scp.nl

s.de.roos@scp.nl

Referenties

Boer, A. de, D. Oudijk en L. Tielen (2012). Kinderen en jongeren met een langdurig ziek gezinslid in Nederland. In: *Tijdschrift Gezondheidswetenschappen*, jg. 90, nr. 3, p. 167-170.

Leu A. en S. Becker (2016). A crossnational and comparative classification of in country awareness and policy responses to 'young carers'. In: *Journal of Youth Studies*, <http://dx.doi.org/10.1080/13676261.2016.1260698>.

Lützen, B., J. Keesom en L. Tielen (2000), *De ontdekking van de jonge mantelzorger: wat we van de Britten kunnen leren*. Utrecht: NIZW.

Roos de S., A. de Boer en H. Janssens (2017). Zorgcoördinatoren over signalering van jonge mantelzorgers. *Bij de Les*, mei 2017.

Roos, S. A. de, A.H. de Boer, S.M. Bot (2016). Well-being and Need for Support of Adolescents with a Chronically Ill Family Member. In: *Journal of Child and Family Studies*, 11 <https://doi.org/10.1007/s10826-016-0574-7>.